

Przestępstwo niealimentacji w teorii i praktyce kryminalnej - streszczenie

Niniejsza praca stanowi analizę nowelizacji Kodeksu karnego z dnia 31 maja 2017 r., w zakresie art. 209, a także rozprawę o wpływie wspomnianej nowelizacji na praktykę wymiaru sprawiedliwości. Autor rozpatruje powyższe zagadnienia przez pryzmat opinii praktyków, w kontekście historycznym oraz międzynarodowym, starając się odpowiedzieć na pytania, czy nowelizacja ta przyniesie porządane przez ustawodawcę skutki oraz jak wpłynie ona na orzecznictwo sądów. Praca została podzielona na trzy części: teoretyczną, praktyczną i końcową, w celu lepszego usystematyzowania zagadnień w niej zawartych.

Część teoretyczna została podzielona na pięć rozdziałów. W rozdziale pierwszym autor stara się przybliżyć zagadnienia obowiązku alimentacyjnego w kontekście prawa cywilnego. Rozdział zawiera informacje o jego kształcie, funkcjonowaniu oraz wygaśnięciu na tle przepisów prawa polskiego oraz orzecznictwa Sądu Najwyższego. Nadto przybliża on funkcjonowanie Funduszu Alimentacyjnego, zarówno w ujęciu historycznym, jak i obecnie.

Rozdział drugi traktuje o historii penalizacji przestępstwa niealimentacji w Polsce. Jego celem jest przybliżenie, jak funkcjonowały kary za unikanie obowiązku łożenia na przestrzeni poszczególnych kodyfikacji. Zawiera on także informacje o obecnym stanie prawnym.

W rozdziale trzecim autor przedstawia unormowania przestępstwa niealimentacji zagranicznych systemów prawnych. Większość uwagi poświęcona została prawodawstwom europejskim, jednak zawierają się tutaj także dość szczegółowe informacje o penalizacji ww. przestępstwa w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Autor kończy rozdział komparatywną analizą rozwiązań polskich na tle przytoczonych przepisów zagranicznych.

Rozdział czwarty zawiera właściwą analizę przepisów zarówno sprzed, jak i po nowelizacji. Szczególny nacisk położony został na wykładnię przesłanek uporczywości i narażenia alimentowanego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych oraz skutki odejścia od nich, a także na przesłanki nowelizacji. Zawarto także analizę zmiany podstawy obowiązku w świetle prawa karnego.

Rozdział piąty stanowi rozprawę na temat sporu zwolenników i przeciwników penalizacji niealimentacji. Przedstawiono stanowiska i argumentację zarówno zwolenników, jak i abolicjonistów, wraz z komentarzem. Ponadto autor wskazuje, jak powyższe stanowiska wpłynęły na kodyfikacje polskie. Powyższy rozdział stanowi koniec części teoretycznej.

Część praktyczna jest podzielona na dwa rozdziały. Pierwszy stanowi wprowadzenie do badań autora, wraz z metodyką tych badań. Wskazano zastosowane metody badawcze oraz załączono wykaz spraw, które podlegały badaniu. Wskazano też przeszkody badawcze, na które

natrafił autor.

Rozdział drugi zawiera treść właściwą badań, na którą składają się dane statystyczne, które zostały poddane analizie oraz komparatywnie zestawione z wynikami badań autora. Można tutaj wyróżnić dane z zakresu rodzaju i wymiaru orzekanych kar, jak i dane pomagające nakreślić sylwetki zarówno sprawcy oraz poszkodowanego. Ponadto autor stara się określić, jaki skutek odniesie nowelizacja na skuteczność ścigania i prewencji oraz przedstawić jej wpływ na kształt przestępstwa niealimentacji w przyszłości.

Część końcową stanowi rozprawa autora na temat wniosków płynących z całokształtu przedstawionych informacji oraz propozycje rozwiązań problemu niealimentacji w Polsce. Proponowane rozwiązania mają kształt od ogólnych wytycznych i nakreślenia najbardziej dolegliwych problemów do szczegółowych propozycji.

Non-alimony crime in criminal theory and practice - summary

The thesis is an analysis of the amendment of the Civil Code made on the 31st of May 2017, regarding article 209, but also a dissertation on the influence of said amendment on the practice of the justice system. The author considers the above issues in light of the opinions of law practitioners and in both historical and international context, trying to answer the questions, if the amendment will bring changes as desired by the legislator and how is it going to affect court jurisdiction. The thesis has been divided into three parts: theoretical, practical and final, to better systemise the information contained within.

The theoretical part has been divided into five chapters. In the first chapter the author is trying to highlight the issues of maintenance obligation in context of civil law. The chapter contains information about its form, function and expiry in light of Polish law and Supreme Court jurisdiction. Furthermore it highlights the functioning of the Alimony Fund in historical and contemporary manner.

Chapter two describes the history of non-alimony crime penalisation in Poland. Its goal is to highlight how the punishments for non-alimony functioned over Polish penalty law codifications. It also contains information on present legal standing.

In chapter three the author presents legal solutions of the non-alimony crime in foreign law systems. Most attention has been given to European legislation, but the chapter also contains a broad variety of information on the aforementioned crime in the United States of America. The author concludes the chapter with a comparative analysis of Polish solutions in light of foreign laws.

Chapter four includes the core analysis of regulation from before and after the amendment. Emphasis has been placed on interpretation of the premises of tenacity and exposing the entitled party to the threat of not satisfying basic needs and the effect of abandoning these premises, plus the premises of the amendment. Also included is analysis of the change in the legal base of the obligation in light of penal law.

Chapter five is a dissertation on the conflict between the supporters and opponents of non-alimony penalisation. Presented are attitudes and arguments of both parties, along with a commentary. Furthermore, the author presents how both attitudes have influenced Polish codifications. The above chapter is the conclusion of the theoretical part.

The practical part of the thesis is divided into two chapters. The first chapter is an introduction into studies made by author, along with the studies methodology. The author indicates methods used in establishing the study and includes a list of cases studied. Also

pointed out are obstacles, that the author has encountered.

Chapter two encompasses the study results themselves, which consist of statistical data, that has been analysed and comparatively juxtaposed with the authors study results. The data contains statistics regarding the kind and length of punishment, but also information regarding the guilty and injured party. Furthermore, the author tries to determine how the amendment will affect the effectiveness of crime pursuit and prevention, and present its effect on the non-alimony crime in the future.

The final part is the authors dissertation on the conclusions of the totality of presented information and propositions on how to solve the non-alimony problem in Poland. The proposed solutions range from basic guidelines and outlines of the most acute problems, to in-depth propositions.